



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Expedita Juris Divini, Natvralis, Et Ecclesiastici Moralis Expositio

Tamburini, Tommaso

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Quæ persona esse Patrinus possit? §. 2

urn:nbn:de:hbz:466:1-40132

dictorum scientia, sed tamen, quando potest, cum generica voluntate credendi, quæ credit Ecclesia, posse licite Baptismum conferri, ac suscipi ab Adulto consentiente, omnes a supponimus. Illud denique hic præterire nolo. Tamen si quilibet, ut colligitur ex dictis §. 1. obligetur baptizari statim, ne se exponat periculo moriendi sine Baptismo, & ut valeat in decursu suæ vitæ cætera Sacramenta suscipere, tamen si forte quis damnatus ad mortem sit Infidelis, & convertatur ad CHRISTUM, poterit differri ejus Baptismus, usque ad locum patibuli, ut sic securius salutem nanciscatur. Ita contra Joannem Sancez, Quintanaduennas b, id pluribus probans; qui addit, hunc decenter baptizatum non posse suscipere Eucharistiam; Sed nos cum eodem Io. Sancez posse docuimus a: b: c, & quidem eodem die, & sufficere una hora ante mortem: nam propterea, ad facilitandam hujus casus praxim, sic corrigere prædictam Quintanaduennæ doctrinam, ut hujus morituri Baptismus differatur, usque ad ultimum diem, atque in illo baptizetur, & post instructionem de Mystero Eucharistia, antea aliquot horas mortis, communicetur.

CAPUT IV.

De cognatione spiritali, quæ oritur ex Baptismo.

§. I.

Proponuntur ea, quæ sunt deinceps explicanda.

1. Præmittendum est Primò, Patrimum, vel Matrimum esse eum, vel eam, qui, vel quæ sponder, se habiturum Paternam spirituales curam eius, qui Baptismum est recepturus, in instructione rerum Fidei. Sponder autem tacite; quando baptizatum suscipit, etiam si nihil respondeat.

Hæc autem susceptio, unde Patrinus Susceptor appellatur, & Matrinx Susceptrix, duplici consuevit modo præstari, vel scilicet baptizandum tenendo cum Baptismus administratur, vel eundem suscipiendo à manibus baptizantis, immediatè post Baptismum. Vide quæ dicam §. 4. num. 1.

2. Petes, solemniter baptizare sine Patrino (sub hac voce semper intellige, vel Matrinx,) mortale est?

Respondeo probabilius est, esse mortale d Leand. (ut etiam diximus in Confirmatione,) quia mox fit in re gravi, contra præceptum Ecclesiæ. tando. 1. Esto e Posslevinus apud Leandrum doceat, e Posslevinus non esse mortale, quando parentes sunt Canus apud tholici; & esto, Archangelus apud eundem Leand. d. L. dicat, esse de congruentia. de bap.

Dixi (solemniter) nam in Baptismo privato, licet admitti possit, non tamen id esse ex obligatione, non ignoramus cum Suario f. f. Suar. de

3. Præmittendum secundò ex ritu, seu cærimonis Baptismi, ut etiam Confirmationis, oriri inter personas, quæ in illo concurrunt, cognationem spirituales, (quod est unum ex impedimentis matrimonium dirimentibus) hoc est illas personas, nisi dispensationem obtineant, invalidè inter se matrimonium contrahere.

4. Ea autem multipliciter olim oriebatur in jure antiquo, hodie tamen est à Tridentino g ad quatuor dumtaxat Classes personarum restricta. Nam primò contrahitur à baptizato, vel Confirmato cum baptizante, vel Confirmante. Secundò ab eodem baptizato, vel confirmato cum Patrino, vel Matrinx, & Sancez utraque hæc appellatur Paternitas. Tertiò contrahitur à Patrino, vel Matrinx cum Patre, & Matre baptizati, vel confirmati. Quarto à Patre, & Matre baptizati, vel confirmati cum ipso baptizante: & utraque hæc Com-paternitas appellatur.

5. Quoniam autem de prædictis valde quidem minuta, sed certè necessaria, passim asserunt Doctores. Ego, ne confusa evadat Tractatio, ea omnia ad tria Capita reducarn. Primo; Quænam persona possit esse Patrinus? Secundò. Quænam administratio Baptismi requiratur ad ejusmodi cognationem pariendam? Tertiò, Quænam tenendi, seu suscipiendi actio?

§. II.

Quæ persona esse Patrinus possit?

Ut sit rationis Compos.

1. **A**A exercendum munus Patrini, cognationemque contrahendam, Requiritur Primò, ut is usu rationis potiatur: Non ergo Infans, non mente captus, non ebrius; debet enim voluntariè velle facere id, quod instituit

a Sanchez. instituit Ecclesia, id est intentionem habere
 l. 7. matr. debet exercendi munus Susceptoris; secus, so-
 d. 61. lum materialiter teneret baptizandum, com-
 b Sanc. lib. modtratis caussa v. g. non verò exerceret sa-
 7. matr. cram actionem, ab Ecclesia institutam.
 d. 61. n. 11. 2. Non requiri determinatam etatem, nec,
 c Tol. l. 8. ut sit etate grandior, quam baptizandus,
 Sil. c. 23. communis docet opinio cum Sanchez, a
 d. C. in

Baptisma-
 re d. 4. &
 Pontifica-
 le Clem.
 VIII. hic.
 e Suar. Co-
 ni. Sanc.
 cum Lean.
 d. conf.
 d. 5. q. 5.
 Navarr.
 Rod. Nald.
 apud eisd.
 Lean. l. c.
 quib? ad-
 de Quin-
 tan. de
 conf. ling.
 7. n. 5.
 g Suar. 3.
 par. q. 72.
 ar. 10. fi-
 ne.
 h S. Th. 3.
 p. q. 72.
 art. 10.
 quem se-
 quitur
 Dian. 2. p.
 Tr. 4. ref.
 2. i. incli-
 natque
 Quin. de
 confirm.
 sing. 7.
 n. 5.
 i Suar. l. c.
 & ap.
 Lean. de
 confir. d. 5.
 q. 4.
 k Leand.
 l. c.

Ut sit baptizatus.

3. Requiritur secundò, ut sit baptizatus.
 Quate Gentilis, immò, & Cathecumenus,
 etiamsi teneret baptizandum cum intentione
 quacunque & etiamsi in aliquo casu, aliquem
 cum debita intentione solemniter baptiza-
 ret, non contraheret cognationem ullam, &
 consequenter nec alii cum ipso. Ratio est,
 quia hæc lex cognationis profecta est ab Ec-
 clesia. cui non subiacet Gentilis, vel Cathe-
 cumenus. Idque verum est, etiamsi postea
 illi Baptismum suscipere: quod enim ini-
 tium irritum est, tractu temporis non con-
 valescit. Ita Sanchez b, aliique contra To-
 letum. c

4. Inquires per hanc occasionem. An pati-
 modo requiratur, ut sit confirmatus ille, qui
 confirmandum suscipit in Confirmatione?

Respondeo, Requiritur ex probabiliore sen-
 tentia, sic enim habetur in d. jure, unde sequi-
 tur, non e contrahere cognationem spiritua-
 lem cum, qui nõ confirmatus aliquem tenet
 in Confirmatione. Ratio est, quia in Pontifi-
 cali dicitur, ut non Confirmatus non possit
 alium suscipere: illud autem (non possit) hic
 fati probabiliter non solum videtur ostende-
 re id illicitè fieri, sed etiam in validè. Cognat-
 ionem tamen contrahere, est etiam s proba-
 bile, saltem propter Doctissimos Auctores,
 bona ratione motos, id affirmantes.

5. Illicitè mortaliter? Respondeo, non
 audeo mortaliter hunc condemnare, quia
 res non videtur gravis, sed venialiter dum-
 taxat. Scio g Suarium docere esse id illicitum
 mortaliter, sed ego Sequor S. Thomam h,
 qui, fatente eodem i Suario, videtur non
 cognoscere in hoc mortalem culpam. Ap-
 probo tamen sententiam Leandri k
 dicentis, utramque opinio-
 nem esse probabilem.

Ne sit Hæreticus.

6. Requiritur Tertio, ut Patrinus non sit
 Hæreticus: & quidem is illicitè graviter esset
 Patrinus, cum non sit aptus ad instruendum
 puerum in recta fide: nam cæterum, quia est
 baptizatus; unde subditus legibus Ecclesie,
 contraheret cognationem spiritualem cum
 baptizato, ejuoque parentibus, ut cum San-
 chez notat Castropalaus. l

Melius autem erit Baptismum solemnem
 sive Patrino celebrare, quam cum Patri-
 no Hæretico, si Catholicus præsto esse non
 possit.

7. Si forte à te Sacerdote Catholico perat
 Pater. ut ejus Filium baptizes, sed velit, ut
 admittas Patrinum Hæreticum non licebit
 tibi illum admittere, si possit non admitti, si-
 ne aliquo tuo gravi detrimento, nam si-
 dum grave tibi rationabiliter timeres, ut et-
 jam si timeretur Filius adducendus ad Sacer-
 dotem Hæreticum, admittendus m esset, quia
 tunc permitteretur minus malum ad evitan-
 dum majus, & ex alia parte non est creden-
 dum, Ecclesiam in prædictis circumstantiis
 aliter velle.

8. Et in simili quidem necessitate concedo
 n, te posse esse Patrinum in Baptismo, qui
 conferatur ab Hæretico, sed addere debet pro-
 testationem, qua significes, te suscipere ad ritum
 Ecclesie Romanæ: secus, videreris com-
 municare cum Hæretico; & obligare te ad in-
 struendum Infantem, more illius Hæretici
 baptizantis, quod esset grave delictum.

Ut sit unus; vel unus, & una.

9. Requiritur Tertio, ex o Tridentino, ut
 unus tantum, sive vir, sive mulier; vel, ad
 summum, unus & una designentur tanquam
 Patrini. Si autem plures designentur, peccati
 mortaliter dicit p Leander: qui tamen citat
 Thomam q Sanchez existimantem esse, ve-
 niale. Notat item Castropalaus hac in re nihil
 dispensare Episcopum posse. Denique idem
 Tridentinum addit, ut si alii, ultra designa-
 tos, tetigerint, id est tenerint baptizandum,
 cognationem non contrahant.

10. Duos Conjuges, Maritum scilicet, &
 uxorem, licet sint unus, & una, non posse
 suscipere alienam prolem, quia id prohibet

Urbanus

Urbanus II. Sed sub veniali, quia res est levis, putat Suarez; sed probabilis est ex b. Sánchez, qu. 67. de posse etiam sine veniali, quia vel id non prohibet Urbanus, vel ea constitutio non est usura. 2. ex-recepta.

An idem possint suscipere propriam probationem? mox separatim à num. 16.

7. matr. d. 57. n. 5.

Vt sit designatus.

11. Requiritur Quartò id, quod modò insinuatum est, nempe Patrinum debere esse designatum.

12. Sed, ad quem pertinet designare? Respondeo ad parentes primò, & per se, seu ad eos, quibus incumbit curare, ut quis baptizetur; & in horum defectum, ad Parochum. Quando autem omittitur ejusmodi designatio, omnes etiam non designati, secundum jus antiquum, si tenebant, etiam successivè, baptizandum, contrahebant cognationem; verum hodie post Tridentinum probabilis est, neminem contrahere, quia nemo est verè Patrinus; cum tamquam de forma substantiali Tridentinum requirat ejusmodi designationem.

13. Quid si simul designentur plures, quam unus; vel unus, & una, & Parochus illos admitteret, (certè illicitè mortaliter, ut dixi n. 9. ex sententia Leandri, venialiter ex Sanchez) contraherentne omnes cognationem?

Respondeo, omnes, ait Sanchez, quia omnes sunt jam designati. Sed probabilis judico neminem, quia tunc deficit alia conditio, quæ est etiam substantialis, per quam Tridentinum voluit unum Patrinum, vel ad summum, unum & unam. Hanc posteriorem sententiam probabilem dicit Suarez, & ad illam valde idem videtur propendere, licet denique asserat non esse consulendam: sed immeritò consilium pro ea dare Suarez timet, valido enim fundamento hæc sententia innititur, cum finis Tridentini clarissimè fuerit, has cognationes spirituales valde diminueret. Lege diligenter prædictum Tridentini locum.

14. Dixi (si simul designentur) nam si designati sint successivè, ille unus, vel ille unus, & una, solum contraherent, qui prius fuerint designati, illi enim fuerunt certè legitimi, qui verò postea, illegitimi.

15. Si quis se ingerat ad hoc munus, & Pa-

rentes, vel Parochus eum non reiciat, iudicari debere designatum, docet g. Diana. Ego id g. Diana tunc solum concedo, quando Parentes, vel p. 9. Tr. 7. Parochus facillè possunt eum reicere, & tamen non reiciunt, tunc enim tacitè admittunt, juxta limitationes, quæ Regulæ illi dari solent. Qui tacet, consentire videtur.

Ne sit Pater, vel Mater.

16. Requiritur Quintò, ut Patrinus, vel Matrinx non sit Pater, vel Mater. Parentes enim non possunt esse Patrini suorum Filiorum. Excipe, nisi adsit necessitas, (ut de Patre baptizante suum filium in simili necessitate, dixi c. 2. §. 2. num. 8.) ea enim existente, sicuti certè non peccant, ita nec contrahunt cognationem, nec privantur jure petendi debitum conjugale, illudque obligantur h. red. h. Sac. lib. dere. Addunt i multi, etiam si tunc adessent 9. matr. alii extranei, qui possunt esse Patrini. d. 26. n. 3.

17. Extra necessitatem ergo parentes suum Filium scienter à fonte suscipientes, certè cum mul-peccant mortaliter, quia in re gravi discedunt ab Ecclesiæ legibus: id quod docent omnes d. 4. q. 32. cum Suar. l. c. At verò, an tunc contrahant cognationem, & consequenter priventur jure petendi, non omnes docent.

Contrahere putat Layman cum aliis; l. 5. Tr. 10. Non contrahere cum aliis putant Suarez & de Sac. p. Hurtadus. Utrique probabiliter; Nos tamen 4. c. 8. n. 8. secuti sumus supra Hurtadum in simili, G. Hurt. propter rationem ibidem dictam, quæ est d. 10. de idem dicturos infra n. de Confirmatione. d. ff. 6. n.

18. Dictum est autem (scienter) nam si Parentes ignorent prohibitionem hanc, excusantur à peccato, & etiam ex Layman, eiusque sententia seclatoribus, non privantur jure petendi. Hæc enim privatio, hic est pœna inflicta parentibus, agentibus contra prohibitionem Ecclesiæ; pœna autem, saltem extraordinaria positiva non contrahitur, si non quocirca contrahitur delictum, cui ejusmodi pœna in Supra connexa à legislatore fuit. c. 2. §. 2.

19. Naldus excusat à peccato Parentem, tenentem è sacro Fonte suum Filium, ex n. Infra l. copula illicita sibi natum, si id faciat, ut tertius à cognatione, quam sic contrahit cum Naldus Concubina, absteineat ab ipsius consortio. V. Baptif. Ratio posset esse, quia in hac valde rationabili causa præsumitur Ecclesiæ suspendere prohibito-

hibitionem, ne Pater suam sobolem suscipiat. Verum cum vestigium nullum videam in jure hujus excusationis, aliaque remedia sint in promptu pro abstinentia predicti consortii, Naldi doctrinam sequi non audeo.

Ne sit Religiosus.

20. Requiritur Sextò, ne Patrinus sit Religiosus, vel Religiosa, iis enim prohibetur esse Patrinos. Si tamen sint, contrahent cognationem, quia per dictam prohibitionem non fiunt inhabiles, ad suscipiendum.

21. Notat autem h Quintanad. id forte non prohiberi, nisi Monachis, non verò Religiosis omnibus. & quidem non nisi sub levissimo veniali, à quo excusat quælibet causa, qualis esset petitio, aut devotio Patris, id quod idem ibidem doctè probat.

An Frater, & Soror.

22. De hoc dicam cum de Confirmatione, lib. 3, c. 4. nu. 18.

Obligatio Patrimi.

23. Ad personam Patrimi, de qua his agimus, pertinet obligatio, quam ipse per hanc suscipiendi ceremoniam subit; Obligatur autem instruere baptizatum in sana fide, ac moribus Christianis. Quæ tamen obligatio non urget, nisi in tempore necessitatis. Quoniam igitur inter Christianos hæc necessitas vix adest, quia communiter supponitur illum instrui à Parentibus, vel à Parrocho, quibus profectò hæc cura magis incumbit, ideo communiter Patrinus, ut notat

c Henri. li. 2. c. 14. nu. p. alii passim.

Henriquez c, excusabitur.

§. III.

Quanam Baptismi Administratio dictam cognationem pariat.

1. Sane Solemnis, quæ scilicet publicè fit eum ritibus ab Ecclesia institutis, quæ nos supra d enumeravimus.

2. In privato ergo baptismo jam supra dixi non esse opus, posse tamen adhiberi Patrinum. At verò est controversum, an, si adhibeatur, contrahat is cognationem spiri-

d Supra. c. 2. §. 3. nu. 2. e Supra §. 1. nu. 2.

tualem, sicuti quando adhibetur in solemnibus.

3. Ad hanc quæstiunculam, ut f supra in- f Supra c. 1 dicavi, aliqui affirmativè respondent, negativè aliqui. Affirmantium ratio ducitur à Covinek. paritate cum baptizante, nam ex claris Juri- d. 32. dub. bus, baptizans etiam privatim, contrahit, ut 2. nu. 39. ibidem diximus, dictam cognationem cum g Quintã. baptizato, ejusque Parentibus, ergo contrahet etiam suscipiens.

4. Sed negantium ratio est, quia Jura hanc cognationem inducunt in suscipiente, solum loquuntur de suscipiente in Baptismo Tr. 4. res. 18. & incipientem in privato; paritas ergo adversariorum facile solvitur, Nam jura de omni baptizante loquuntur, etiam de femina, dum absolute dicunt baptizantem contrahere cognationem, at dum dicunt susceptorem contrahere cognationem non loquuntur absolute, sed dictam cognationem adnectunt suscipienti ex instituto Ecclesiæ. Cum ergo qui suscipit in privato Baptismo, non suscipiat ex instituto, sed ex voluntate propria, de illo non loquuntur Jura. Ergo cognationem is nequaquam contrahet.

5. Quando in Ecclesia suppleantur solemnitates ejus Baptismi, qui urgente necessitate, privatim coheratus fuit, tunc is, qui suscipit, non fit verus Patrinus, quia verè non est susceptor in Baptismo.

6. Superest dicere de Patrimo, in Baptismo conditionato. Verum de hoc sufficit supra h adnotasse, ipsum in Baptismo, quod conferitur sub conditione, non necessariò adhiberi, posse tamen; cum verò adhibetur, cognationem spiritualem illum nequaquam contrahere.

h Supra c. 1. §. 8. nu. 1.

§. IV.

Quanam actio suscipiendi, quaque intentio, ad inducendam hanc cognationem, requiritur.

1. Diximus §. p. num. p. duplici modo hanc susceptionem exhiberi posse. Vel scilicet tenendo baptizandum, dum baptizatur, vel illum immediatè accipiendo à baptizante post Baptismum. Et merito ita dictum est. Nam Jura utuntur his loquendi modis, puta tangendi, levandi de Sacro Fonte, tenendi, suscipiendi, & similibus. Non ergo sufficit sola assistentia, nec responsio ad

Cate-